

Laaja hyvinvointikertomus vuosilta 2021-2024 ja hyvinvointisuunnitelma vuosille 2025-2029 - lähetekeskustelu

Yhteisölautakunta 12.09.2024 § 65
643/00.01.02/2024

Valmistelija hyvinvointisuunnittelija Tarja Montonen

Lempäälän kunnan hallintosäännön, 5 luku Toimielinten tehtävät ja toimivallan jako, 5 § Yhteisölautakunnan tehtävät ja toimivalta, kohta 6. mukaan 1.1.2023 alkaen yhteisölautakunta vastaa hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen toimenpiteiden koordinoinnista.

Kuntalaki (410/2015) velvoittaa kuntaa edistämään asukkaidensa terveyttä- ja hyvinvointia. Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä (612/2021 §6) ohjaa kuntaa seuraamaan kuntalaisten elinoloja, hyvinvointia ja terveyttä sekä niihin vaikuttavia tekijöitä alueittain ja väestöryhmittäin. Kunnan tulee myös seurata kunnan palveluissa toteutettuja toimenpiteitä, joilla vastataan kuntalaisten hyvinvoinnin tarpeisiin. Kuntalaisten terveydestä ja hyvinvoinnista sekä toteutuneista toimenpiteistä raportoidaan valtuustolle vuosittain ja valtuustokausittain valmistellaan laaja hyvinvointikertomus.

Hyvinvointi ja terveyden edistäminen (Hyte) velvoittaa jokaista palvelualueetta ja siksi kunnan hyvinvointityö on parhaimmillaan yhteistyön lujittamista, osaamisen hyödyntämistä ja vahvistamista, jonka keskiössä on kuntalainen. Hyvinvoiva kuntalainen on kunnan elinvoiman mahdollistaja.

Hyvinvointikertomus 2021-2024

Laaja hyvinvointikertomus- ja suunnitelma ohjaa strategisesti jokaisen kuntalaisen mahdollisuutta elää kaikissa elämänvaiheissa laadukasta elämää Lempäälässä saaden siihen tukea kunnan tuottamista palveluista. Hyvinvointikertomus kokoaa tietoa lempääläisten hyvinvoinnista ohjaten kuntalaisten hyvinvoinnin edistämiseen laadittuja toimenpiteitä ja toiminnan painopisteitä, jotka asetetaan paikallisiin olosuhteisiin ja tarpeisiin perustuen.

Nykyisen valtuustokauden aikana tehty laaja hyvinvointityö nivotaan yhteen hyvinvointikertomukseksi. Hyvinvointityön selkeyttämiseksi ehdotetaan laajan hyvinvointikertomuksen 2021–2024 hyväksymistä nykyisen valtuustokauden lopussa. Kertomuksen perään laaditaan laaja hyvinvointisuunnitelma, joka hyväksytään uuden valtuuston toimesta.

Edellisessä laajassa hyvinvointisuunnitelmassa on määritelty hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen seurantaindikaattoreiksi Terveyden ja hyvinvointilaitoksen (THL:n) kunnille suunnittelemaa hyvinvointikertomuksen minimitietosisältöä. THL:n minimitietosisältö yhdistää useita eri tietolähteitä mm. kouluterveyskyselyä, kuntien taloustietoja, poliisin tilastoja, yleisten kirjastojen tilastoja ja työhön ja toimeentuloon liittyviä tilastoja. Indikaattorit kuvaavat eri ikäryhmien hyvinvointia ja terveyttä.

Minimitietosisällön ohella hytetyön toteutumista on sovittu seurattavan hytekertoimen tulos- ja prosessi-indikaattoreiden avulla (TEAviisari). Hyte-kerroin määrittää osaltaan valtiolta kunnille tulevan hyvinvoinnin- ja terveydenedistämisen rahoituksen määrää.

Edellä mainittujen lisäksi ymmärrystä ja tietoa lempääläisten terveydestä ja hyvinvoinnista on sovittu haettavan muun muassa kunnan eri toimintoihin kohdentuvilla kyselyillä. Kuntalaisten hyvinvoinnista saadaan lisätietoa muun muassa toteuttamalla työkäisiin kohdistuva hyvinvointikysely syksyllä 2024. Kysely on jatkumoa vuonna 2023 toteutetulle ikääntyneiden hyvinvointikyselylle, jota käytetään myös tietolähteenä. Kyselyiden lisäksi voidaan hyödyntää muuta tiedonkeruuta, esimerkiksi hyvinvointialueen koordinoimaa päihdekyselyä, joka toteutetaan syksyllä 2024.

Hyvinvointisuunnitelma vuosille 2025-2029

Laajan hyvinvointikertomuksen pohjalta laaditaan hyvinvointisuunnitelma, joka on konkreettinen toimenpidesuunnitelma tulevista toimenpiteistä terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi.

Aikaisempi hyvinvointisuunnitelma oli laadittu vuosille 2022-2024.

Hyvinvointityön selkeyttämiseksi ehdotetaan hyvinvointisuunnitelman laatimista seuraavalle valtuustokaudelle 2025-2029, joka hyväksytään uuden valtuuston toimesta.

Laajan hyvinvointisuunnitelman laatimisen tavoitteena on koota laadukas suunnitelmatyö yhteen asiakirjaan, jolloin tavoitteiden, suunniteltujen toimenpiteiden ja toteumien seuranta on selkeää. Nykyiset hyvinvointisuunnitelmaa tukevat alaohjelmat päättyvät 2024-2026. Hyvinvointisuunnitelma laaditaan nykyiset alaohjelmat huomioiden ja ne liitetään osaksi hyvinvointisuunnitelmaa.

Hyvinvointisuunnitelmaa laadittaessa huomioidaan Lempäälän kunnan muut hyvinvointiin ja terveyteen liittyvät suunnitelmat ja ohjelmat sekä Pirkanmaan hyvinvointialueen lakisääteiset hyvinvointisuunnitelmat, korostaen Lempäälän kunnan omia valittuja painopisteitä ja tavoitteita eri tietolähteitä ja indikaattoritietoa hyödyntäen.

Hyvinvointikertomuksen ja suunnitelman valmistelussa on tarkoitus hyödyntää hyterrakenteen mukaisesti hyte-työryhmää, kumppanuustiimejä ja vaikuttamistoimielimiä, jotka osaltaan osallistuvat kertomuksen tuottamiseen, painopisteiden ja tavoitteiden suunnitteluun ja toteutukseen erityisesti oman viiteryhmänsä kautta.

Lisätietoja:

vs. yhteisöjohtaja Jarkko Rikkilä p. 040 612 6986

hyvinvointisuunnittelija Tarja Montonen p. 040 195 4484

Esittelijä	Yhteisöjohtaja
Päätösehdotus	Yhteisölautakunta käy lähetekeskustelun valmistelussa olevista hyvinvointikertomuksesta ja -suunnitelmasta ja antaa jatkovalmisteluohjeita edellä selostetun pohjalta.
Esittelijän muutettu päätösehdotus	Yhteisölautakunta päättää hyvinvointikertomuksen ja -suunnitelman prosessin edellä selostetun pohjalta ja käy lähetekeskustelun valmistelun edetessä.
Päätös	Yhteisölautakunta päätti hyväksyä esittelijän muutetun päätösehdotuksen yksimielisesti.

